

# Š I E S A

Lietuvos edukologijos universiteto laikraštis

leidžiamas nuo 1952 metų

www.vpu.lt

- 2 LEU magistrantų darbai įvertinti premija.
- 3 Švietimo atstovų patirtis iš kolegų Europoje.
- 4-5 LEU kaimynų eksponatai. Gerėja paskolų studentams sąlygos.
- 6 Geografijai skirti metai.
- 7 „VHC Šviesa“ iškovojė istorinę pergalę.
- 8 „Edukologijos“ naujienos.



> Ernestina Urbaitė. UMF muzikos pedagogikos trečiakursė – aktyvi studentų atstovybės narė.

## Pagerbti jaunieji mokslo laureatai Lietuvos mokslų akademijos konkursas



> Andrius Remeikis, Marius Franckevičius, Laurynas Čivas.

### Prof. Rimantas Vaišnoras

Įteiktos premijos jaunųjų mokslininkų mokslinių darbų konkurso nugalėtojams dr. Mariui Franckevičiui už darbą „Sužadintos būsenos dinamika PPI ir PAMAM dendrimuose funkcionalizuotuose fotochrominiuose junginiuose“.

Premijos aukštųjų mokyklų studentų mokslinių darbų konkurso nugalėtojams magistrantui Andriui Remeikiui už darbą „Biosisteminiai vabzdžių tyrimai“; darbo vadovai prof. habil. dr. Rimantas Stonis ir dr. Donald R. Davis (JAV).

Pagyrimo raštai aukštųjų mokyklų studentų mokslinių darbų konkurso dalyviams - magistrantui Laurynui Čivui už darbą „Žuvų paplitimas ir ekologinė būklė Siesarties upėje“; darbo vadovai habil. dr. Petras Kuravičius ir dr. Vytautas Kesminas.

### Geriausias Lietuvos jaunasis mokslininkas

Mariaus Franckevičiaus mokslinis darbas ekspertų pripažintas geriausiu tarp fizikų 2011 m. Jo sėkmė prasidėjo 2007 m. Rygos tarptautinėje studentų optikos ir komunikacinių technologijų konferencijoje, kurią organizavo Europos socialinis fondas, Amerikos optikų asociacija (OSA) ir pasaulinė optinės inžinerijos asociacija (SPIE). Marius Franckevičius pristatė žodinį pranešimą „Skystakristalinių dendrimerų taikymas nanofotonikoje“, paruoštą LEU skystųjų kristalų laboratorijoje. Pranešimas buvo pripažintas geriausiu ir Mariui buvo įteiktas diplomai bei prizas. 2007 m. jis gavo Lietu-

vos Respublikos Ministro Pirmininko padėkos raštą, 2008 m. laimėjo Šveicarijos - Baltijos šalių grantą, taip pat laimėjo Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų mokslinių darbų premijos laureato diplomą už geriausią magistrinį darbą Lietuvoje. O šiemet Marius pripažintas geriausiu Lietuvos jaunuoju mokslininku.

Marius Franckevičius yra 8 publikacijų bendraautorius (7 iš jų ISI), priimta monografijos dalis spausdinti Anglijos Karališkoje mokslo draugijoje Londone; taip pat yra 24 tarptautinių konferencijų dalyvis.

2011 m. baigė LEU skystųjų kristalų laboratorijoje doktorantūros studijas, Vilniaus universitete apgynė daktaro disertaciją „Sužadintos būsenos dinamika PPI ir PAMAM dendrimuose funkcionalizuotuose fotochrominiuose junginiuose“.

### Studijos užsienyje

2006 m. vasaris - birželis: studijos Sargosos universitete pagal ERASMUS programą, koordinatorius prof. Jose Luis Seranno. 2008 m. birželis: tarptautinė nanofotonikos ir molekulinės fotonikos doktorantų mokykla Santandero universitete.

2009 m. gegužė: tarptautinė doktorantų mokykla „Didelio našumo energijos“ Transilvanijos universitetas, Brasov, Rumunija.

2010 m. balandis: tarptautinė doktorantų mokykla „Dendrimerų makromolekulių kompiuterinio modeliavimo metodai“, Eidhoveno technologijos universitetas, Olandija.

2010 m. birželis: tarptautinė doktorantų mokykla „Koloidinė litografija“ Chalmerso technologijos universitetas, Goteburgas, Švedija.

### Mokslinis darbas užsienyje

2008 m. gegužė: Madrido medžiagotyros institute (CSIC-ICMM), Fotoninių kristalų grupė, Madridas, Ispanija. Koordinatorius prof. Cefe Lopez. 2010 m. gegužė: Notingemo universitetas, Notingemas, Didžioji Britanija. Koordinatorius prof. Amir Fahmi.

### Moksliniai projektai

2011-2015 m. Lietuvos mokslo tarybos dotacijos projektas, tema „Ultrasparčių fotoelektrinių vyksmų organinės elektronikos medžiagose tyrimas optiniais metodais“. 2008-2012 m. ES projektas COST TD0802 „Dendrimerai biomediciniuose taikymuose“. 2009 - 2013 m. ES projektas COST MP0803 „Plazmoninės komponentės ir prietaisai“. 2004-2009m. ES Bendrosios mokslo programos FP6 kompetencijos tinklų projektas PHOREMOST Nr 511616 - nanofotonika iki molekulinio lygmens.

Šiuo metu Marius Franckevičius yra Fiziinių ir technologijos mokslų centro, Molekulių darinių fizikos skyriaus podoktorantūros stažuotojas.

### Ateities planai

Stazuotės metu pas prof. Vidą Gulbiną planuoja tirti įvairias organines, neorganines bei hibridines medžiagas, kurias galima būtų panaudoti liuminescencinių saulės koncentratorių gamyboje taip tikintis pagerinti šių prietaisų optinį ir energijos konversijos efektyvumą saulės celėse.

Be fizikos, dar mėgsta klasikinę bei roko muziką ir krepšinį, gerai groja bosine gitara, o į darbą važiuoja dviračiu.

## ALMA MATER KRONIKA

LEU Tarptautinių ryšių skyrius parengė ir pristatė universiteto svetainę anglų kalba.

Kovo 10 d. LEU Gamtos mokslų fakultete surengtas praktinis bonusų persodinimo seminaras. Buvo aptartas ir parodytas visas egzotinių medelių persodinimo bei priežiūros procesas.

Studijų prorektorius doc. dr. Vytautas Bernotas rektorate pateikė naują pedagoginio darbo krūvio skaičiavimo tvarką.

Kovo 16 d. LEU Lituanistikos fakultete buvo surengta tradicinė Knygnešio akcija „Atnešk - mainyk - derėkis - skaityk“, kurios metu buvo galima įsigyti tiek senų, tiek naujų knygų. Renginį organizavo „Literatų arka“.

2012 m. kovo 16 d. RITA GIEDRĖ RUGEVIČIŪTĖ apgynė daktaro disertaciją „Egzistencinio mąstymo raida mokant(is) katalikų tikybos 11-12 klasėse“.

Kovo 16 d. LEU lankėsi Europos Sąjungos Karinio komiteto pirminko generolo Håkan Syreno sutuoktinė Birgitta Syren.

Kovo 16 d. surengta nacionalinė mokslinė-praktinė konferencija „Psichologų, dirbančių švietimo sistemoje, geroji darbo patirtis, metodai ir inovacijos“. Konferenciją organizavo LEU UMF Psichologijos katedra, Lietuvos psichologų sąjunga, Pedagoginės psichologijos komitetas. Konferencijos metu buvo aptariamose aktualios psichologams temos, pvz., psichoterapijos metodai, mokinių motyvacijos skatinimas, parama mokytojams ir tėvams, bendradarbiavimas mokyklos bendruomenėje.

GMF Studentų atstovybė surengė pavasario lygiadienio trijų dienų tarptautinės Žemės dienos paminėjimo renginius, kurių tikslai: priminti, kad aplinkos taršą galime pradėti mažinti nuo savęs ir į tai įtraukti vis didesnę visuomenės dalį; kvieisti studentus ir kitus bendruomenės atstovus atkreipti dėmesį į taršą; pasistengti sumažinti aplinkos taršą; išryškinti aktualias problemas, surasti antrąjį atliekų „gyvenimą“. Išklaudytas prof. habil. dr. V. Baltrūno pranešimas „Ar buvo Lietuvoje ledkalniai?“. Parodytas filmas „Pasaulis be žmonių“. Pristatyti studentų parengti gamtos saugos pranešimai. Suorganizuotas komandų protomūšis.

### PADĖKA

Užsienio reikalų ministerija nuoširdžiai dėkoja LEU už suteiktą galimybę studentams savanoriams talkininkauti rengiant 2011 m. gruodžio 6-7 d. Vilniuje vykusią Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Ministrų tarybos sesiją.

# Jaunojo tyrėjo darbas apie Siesarties upę



> Laurynas Čivas.

„Šis pasakojimas - kokių šiuo metu žiniasklaidoje nėra daug. Tai kryptingai ir stropiai dirbančio, besimokančio bei dar siekiančio rasti savo kelią jauno žmogaus, mūsų universiteto absolvento, pirmosios sėkmės istorija“, - sako Gamtos mokslų fakulteto profesorius Petras Kurlavičius, pristatydamas savo auklėtinį - biologijos magistrą, gamtos tyrimų, ekologijos ir aplinkotyros doktorantą Lauryną Čivą.

Laurynas savo moksliniam vadovui yra pasakojęs, jog dar

būdamas mokiniu susidomėjo ne paprastu ir paslaptingu vandens pasauliu, jo gyventojais ir pradėjo savarankiškus hidrobiontų stebėjimus, augino žuvelės, moliuskus, vėžiagyvius, vandens augalus, rinko pirmuosius gamtos eksponatus, dalyvavo mokinių biologijos olimpiadoje. Studijų metais LEU jautėsi laimingas galėjęs mokytis gamtos pažinimo paslaptį iš garsių mokslininkų ir dėstytojų, tikrų savo dalykų specialistų. Ypač domėjosi ir gilinosi į hidrobiologiją, ichtiologiją.

Ruošdamas bakalauro ir magistro darbus, tyrinėjo Siesarties upės žuvų bendrijas. Siesartis - upė Aukštaitijoje, kairysis Šventosios intakas. Tai palyginus labai natūrali ir švari šaltavandė upė, pasižyminti organizmų įvairove ir gausumu. Nors šiuo metu dalis upės paskelbta europinės svarbos saugoma teritorija, kai kas vis dar puoselėja idėjas ją užtventki ir pastatyti hidroelektrinę. Dabar jau akivaizdu, kad jei tokios idėjos būtų įgyvendinamos, būtų sunaikintos žuvų bei kitų retų ir

saugomų organizmų buveinės, sumažėtų biologinė įvairovė, pablogėtų bendra ekologinė būklė, neliktų natūralaus kraštovaizdžio. Be grynai mokslinių išvadų apie žuvų bendrijų sudėtį ir sezoninę dinamiką, Lauryno Čivo tyrimų rezultatai parodė, kad Siesarties upėje paplitę ir veisiasi nemažai vertingų ir saugomų žuvų rūšių. Jo darbas puikiai įvertintas Lietuvos mokslų akademijos jaunųjų mokslininkų konkurse - pelnytas, reikšmingas ir džiugus įvykis žengiančiam mokslo keliu.

## LEU magistranto darbai įvertinti premija

Prof. habil. dr. J. R. Stonis

**LEU GMF Biologijos ir gamtamokslinio ugdymo katedros vyr. laborantas, Biosistematikos tyrimų centro projektų vykdytojas, Biologijos studijų I k. magistrantas Andrius Remeikis:**

„Džiaugiuosi savo darbų įvertinimu. Labiausiai norėčiau padėkoti abiemis darbo vadovams, ypač prof. habil. dr. Jonui Rimantui Stoniui, kurio talentas ir darbštumas buvo įkvepiantis. Jis ne tik išmokė svarbiausių tiriamojo darbo metodų ir profesionaliai koordinavo darbo procesą, bet ir nuoširdžiu rūpesčiu bei nuolatine pagalba skatino vykdomus tyrimus, suteikė darbui novatoriškumo bei padėjo pelnyti pirmąjį tarptautinį pripažinimą. Taip pat profesoriumi Donald R. Davis (Smithsonian Institution, Vašingtonas, JAV), kuris man davė daug vertingų patarimų“.

**Meksikos krokodilai**

★ Meksika, Jukatano pusiasalis, 2011 m. lapkritis.

Per džungles einame baukščiai dairydami: čia mes ne vieni, čia gyvena meksikiniai krokodilai. Sąžalynai tankūs, tamsūs, priaugę visokių susivijusių lianų, o nuo medžių šakų vos ne iki žemės kabo vaiduokliškos kerpės. Ieškome savo tiriamų organizmų, jie gyvena augalų žaliuosiuose (asimiliaciniuose) audiniuose. Turime net kelis norus. Visų pirma - norime atrasti mokslui nežinomų rūšių. Jų mums reikia, kad bent kažką būtų galima teigti apie entobiontinių organizmų faunogenetinius procesus Centrinėje Amerikoje (tokia Andriaus darbo tema). Antra, pageidaujame, kad mažiau mus kandžiotų kraujasiurbiai moskaitai (miniatiūriniai uodeliai), nes jie ne tik mus labai kankina, bet ir gali pernešti sunkiai pagydo-



> Gvatemaloje. Vaizdas į besiveržiantį Sangujito ugnikalnį.

mą leišmaniozę. Yra ir dar vienas svarbus noras - kad netyčia „neužsirautume“ ant po tankiomis šakomis pasislėpusio krokodilo. Tiesa, krokodilai ne tokie ir dideli, tik dviejų metrų. Aptinkami tik Meksikoje ir niekur daugiau pasaulyje (tad vadinami endemikais). Tačiau greitai, jeigu norėtum mūsų paragauti, turbūt greitai pasivytų... Galiausiai išeiname į laukymes. Tolumoje iš tankios atogrąžų miško lapijos kyšo didingų majų piramidžių viršūnės. Šalia - negalime savo akimis patikėti - ežeras. Visai panašus į lietuvišką. Tik tiek, kad jo pakrantėse daug egzotinių spalvingų driežų, įvairiausių gyvačių, o vandenyje - vėžlių ir vėl tų pačių meksikinių krokodilų. Andrius klausia, ar išdrįsi keltis per ežerą lynu. Tam reikia labai aukštai užsilipti (labai aukštai), prisikabinti prie lyno ir pirmyn, su vėjelium per ežerą. Tik, va, bėda, lynas labai išsitampęs, viduryje ežero kojos siekia vandenį. Tad jas reikia labai aukštai iškelti. Tada viskas gerai, nes nuo vandenyje laukiančių krokodilų neapsaugotas lieka tik užpakalis...

**Indijos dėlės ir piktosios makakos**

★ Indija, Himalajai (Utarakando valstija), 2010 m.

Mokslinėje ekspedicijoje dalyvauja beveik visi mūsų universiteto Biosistematikos tyrimų grupės nariai. Naktį rengiame naktines (šviesines) vabzdžių gaudykles, o dieną einame į ilgus žygius. Kadangi dabar didžiojo musono periodas, tarp žolių ir ant medžių lapų yra daugybė sausumos dėlių. Jos krenta už apykaklių, lenda po rūbais, kojiniemis ir siurbia mūsų kraują, palikdamos ilgai kraujujančias žaizdas. Mūsų doktorantėms tai pradeda labai nebepatikti. Net Andrius kiekvieną rytą, prieš audamasis batus, juos gerai iškrato, nes dėlių prisirenka ir į avalynę. Tačiau yra ir kita bėda - piktosios beždžionės makakos. Iš pradžių jomis džiaugėmės, ta-



> Lynu per ežerą, kuriame gyvena meksikos krokodilai.

čiau dabar jos visiškai sužūlėjo. Atidunda stogais, klibina duris, tikrina, ar nėra palikta neuždaryto lango. Jei kas nepatinka - tuoj šiepia aštirus dantis ir kaunasi. Po žygių Andrius prašo už savęs uždaryti ir iš vidaus skląsčiu užsklesti namelio duris. Tačiau profesoriams trūksta oro... Ogi žiūrim - didelis makakos patinas jau viduje. Pasitvėrė maišelį ir jau nešasi pro duris. Pasigirdo dar negirdėtas klyksmas. Net makaka persigando ir viską išbarstė. Gerai, kad maišelyje buvo tik maistas, o ne mūsų surinkta mokslinė medžiaga.

**Į žygius Gvatemalos džunglėse - tik su ginkluotu sargybinu**

★ Gvatemala, 2012 m. vasaris.

Klausomės savo kolegų Gvatemalos universitete ir jau nebesuprantame kur papuolėme. Prieš išvykdam į ekspediciją galvojome, kad čia didelės biologinės įvairovės, mažai tyrinėtas, bet taikus kraštas. Tačiau su mumis bendradarbiaujančio profesoriaus kabineto durys išvarpytos kulku. Karas, kuris truko 36 metus, jau pasibaigė. Tačiau dabar lyg koks pokaris. Tiek sostinėje, tiek atokiose džunglėse klesti banditizmas. „Wikileaks“ paskelbė, kad jau 60 proc. teritorijos vyriausybė nebetontroliuoja. Kai kuriuos universiteto studentus, išvykusius rinkti medžiagos kursiniams darbams į majų apgyvendintus rajonus, žiauriai sužalojo vietiniai gyventojai (o visus į gaudyklę sugautus vabzdžius privertė „suėsti“). Kita moteriškė (atvykusi į universitetą iš Kanados) po savo pasivaikščiojimų ir tyrimų pragulėjo komoje vienerius metus (ją daužė ir prievartavo pagaliais kaimiečiai indėnai, nes jie iki šiol šventai tiki, kad baltieji vagia jų vaikus). Prisižiūrėjome nuotraukų, kuriose niekuo nekalti žmonės gulėjo nukapotomis galvomis. Tad dabar visi ekspedicijos dalyviai (o jų iš Lietuvos vyko keturi) dėl visa



> A. Remeikis su savo antruoju darbo vadovu profesoriumi Donald R. Davis (Vašingtonas, 2011 m.).

ko saugojasi. Tačiau Gvatemala mus užburė. Nuostabi neištyrinėta gamta. Kolega Andrius surinko neregėtą kiekį mokslinės medžiagos - daugybę gyvų, augalų lapuose besimaitinančių, entobiontinių vabzdžių lervų. Dalį jų Andrius fiksavo savo tolimesniems molekuliniais tyrimams, o iš didžiosios dalies laboratorijoje išaugino suaugėlius. Nes šie surinkti padarėliai atstovauja mokslui dar nežinomoms organizmų rūšims. Tai jau ketvirtoji A. Remeikio tiriamoji ekspedicija užsienyje. Tiesa, visos jos buvo laimingos, surinkta daug svarbios medžiagos. Nors kartais Andriui teko kentėti bausius išbandymus dėl visą jo kūną apipuolusių atogrąžų erkių, kurios savo seilėmis tirpdo žmogaus audinius, o po to juos „skaniai“ išsiurbia.

**Kaip nustebo ne tik Andrius, bet ir jo vyresnieji kolegos**

Mūsų universitetas disponuoja didele, iki šiol neidentifikuota mokslinė medžiaga, kurią tyrimams perdavė Kopenhagos universitetas ir Vašingtono Smitsono centras.

Andrius rengia pastovius mikrorepreparatus, nustato rūšis. Iš pradžių niekas netikėjo, kad Andriui pavyktų (abejojimo ne tik Biosistematikos tyrimų grupės nariai, bet ir vadovai), nes tai - ypatingo kruopštumo ir daugybės laiko rei-

kalaujantis darbas. Paprastai per darbo dieną galima paruošti tik vieną ar du mikrorepreparatus. O jų reikia šimtų...

Tačiau tyrinėjant medžiagą, surinktą Patagonijoje (Argentinoje) A. Remeikis netikėtai aptiko keletą naujų, nepaprastai įdomių mokslui rūšių. Visi labai apsidžiaugė (žinoma, ir pats Andrius). Ne-truko praeiti kiek laiko, o Andriaus tyrimai atskleidė ir dar daugiau. Todėl jeigu dabar Andriaus paklaustume, kiek iš viso naujų rūšių jam pavyko aptikti, iš karto neat-sakytų, nes jų nemažai išaiškino ne tik tiriamoje užsienio mokslo centrų medžiagoje, bet ir pats surinko tolimųjų ekspedicijų metu.

Ar už visa tai Andriui Remeikiui paskyrė premiją?

Žinoma, kad ne. Konkursui buvo pateiktas A. Remeikio darbų ciklas, kurį sudaro jo (kartu su bendraautorais) 21 publikuotas straipsnis (4 moksliniai ir 17 mokslo sklaidos) ir Andriaus bakalauro darbas „Nauji duomenys apie Nepticuloidea (Lepidoptera) taksonomiją ir geografinį paplitimą Neotropiniame regione, Kryme ir Himalajuose“.

Darbas parengtas anglų kalba („New data on species taxonomy and geographical distribution of Nepticuloidea (Lepidoptera) of the Neotropical Region, Crimea and Himalaya“).

## Švietimo atstovų viešnage „Didacta“ parodoje

Doc. dr. Rita Makarskaitė - Petkevičienė

Ugdymo mokslų fakulteto dėstytojai - prof. V. Matonis, doc. A. Mazolevskienė, doc. A. Žemgulienė, doc. V. Schoroškienė, doc. V. Makarskaitė-Petkevičienė, doc. V. Rimkevičienė, doc. J. Kudinoviene, lekt. A. Meškauskienė - dalyvavo Hanoveryje vykusiame „Didacta“ parodoje.

Ši Vokietijos parodų bendrovė tarp didžiausių pasaulio parodų bendrovių užima lyderės pozicijas. Minima, kad įmonės metinė apyvarta siekia 242 mln. eurų, joje dirba 894 darbuotojai, interesams atstovauja daugiau nei 60 atstovybių įvairiose pasaulio šalyse. Parodų ekspozicinis plotas net 1 mln. kvadratinį metrų, centras turi puikiai išvystytą inf-

rastruktūrą. (Žinoma, „Didacta“ vyksta gerokai mažesniame plote, bet gerokai didesniame nei mums įprastame „LITEXPO“). Kasmet čia organizuojama daugiau nei 100 parodų ir mugių, kuriose dalyvauja daugiau nei 25 000 dalyvių, jas aplanko apie 2 mln. lankytojų ir 15 000 žurnalistų iš daugiau nei 100 šalių.

„Didacta“ išskirtinė Europos švietimo ir mokymo įstaigų paroda, skirta mokytojams, pagalbos mokiniui specialistams, auklėtojams, švietimo įstaigų vadovams, aukštųjų mokyklų dėstytojams. Pernai „Didacta“ vyko Štutgarte, šįmet Hanoveryje, kitais metais ją numatyta surengti Kelne. Taigi „Didacta“ keliauja per šalį, turinčią daugiau negu 80 mln. gyventojų.

Parodos Hanoveryje metu surengta daugybė paskaitų, diskusijų, forumų, kuriuose dalyvavo profesoriai, lektoriai, mokytojai,

švietimo sistemos darbuotojai iš įvairiausių šalių. Dalyviai pristatė naujos mokymo medžiagos ir metodų, automatizuotų technologijų, interaktyviųjų technologijų, specialiųjų poreikių, e-mokymosi, inovatyviųjų mokymo priemonių mokyklai, mokymo kokybės gerinimo, mokytojų kvalifikacijos tobulinimo, profesinio rengimo reformos universitetuose, kalbų mokymo pradinėje mokykloje, naujų požiūrių į matematikos ir gamtos mokslų mokymą ir studijas, ugdymo kokybės vaikų darželyje, motorikos įgūdžių lavinimo, žaidimų erdvės koncepcijos, kalbinių įgūdžių lavinimo ir kt. temas.

Į „Didacta“ vykę mūsų universiteto dėstytojai turėjo galimybę ne tik susipažinti su didžiausiu Vokietijos leidyklų - „Duden“, „Cornelsen“, „Klett“, „Haupt UTB“, „VPM-Verlag“ ir kitų naujausiais leidiniais - mokykliniais vadovėliais, mokytojų knygomis, papildoma didaktine medžiaga, vadovėliais aukštosios mokykloms bei išleistomis edukacinių tyrinėjimų studijomis, - bet ir jų įsigyti, užsisakyti leidinius paštu, užsiprenumeruoti periodinių leidinių ir pan. Dalyvavimas tokio lygio renginyje - viena geriausių dėstytojų kvalifikacijos kėlimo formų.

Išvykos į Vokietiją metu turėjome galimybę dar artimiau susipažinti su šalimi: su Hanoveriu - Žemutinės Saksonijos žemių sostine, miestu, įsikūrusiu prie Leinės upės; Bremenu, menančiu Viduramžių laikus ir garsiu ne tik Bremeno muzikantais. Grįždami į namus lankėmės ir kasdien gražėjančiame keturių milijonų gyventojų mieste - Berlyne, Vokietijos sostinėje.



> Doc. dr. Rita Makarskaitė - Petkevičienė, doc. dr. A. Žemgulienė

## Parama mokytojams ir tėvams



> Doc. dr. Ala Petrulytė.

LEU surengta nacionalinė mokslinė-praktinė konferencija „Psichologų, dirbančių švietimo sistemoje, geroji darbo patirtis, metodai ir inovacijos“. Konferenciją organizavo LEU UMF Psicholo-



> Praktiniai užsiėmimai.

gijos didaktikos katedra, Lietuvos psichologų sąjunga, Pedagoginės psichologijos komitetas. Konferencijos metu buvo aptartamos aktualios psichologams temos, pvz., psichoterapijos metodai,

mokinių motyvacijos skatinimas, parama mokytojams ir tėvams, bendradarbiavimas mokyklos bendruomenėje.

„Šviesos“ inf.

## Mokyti visą gyvenimą



LEU pasirašė bendradarbiavimo sutartį su Medardo Čobotovo Trečiojo amžiaus universitetu (TAU). Sutarties signatarai - LEU rektorius akademikas Algirdas Gaižutis ir TAU rektorė doc. dr. Zita Žebrauskienė. Viešnia mūsų universitete lankėsi kartu su savo prorektoriumi Romu Paulausku.

Abu svečiai yra buvę mūsų universiteto studentai bei dėstytojai. Rektorė doc. dr. Zita Žebrauskienė pateikė įdomių duomenų apie TAU veiklą.

Ši senjorų mokymosi visą gyvenimą institucija, įkurta 1995 m., dabar turi daugiau nei 800 klausytojų. Veikia 11 fakultetų 25 - iose

Lietuvos vietovėse. Viešnia džiaugėsi, kad TAU paskaitas skaito daugelis LEU dėstytojų. Pasirašyta sutartis numato mūsų universiteto dėstytojams teikti metodinę paramą ir leisti naudotis auditorijomis.

„Šviesos“ inf.

## LEU SKYRIŲ IR PADALINIŲ NAUJIENOS



Projektų vadybos skyriaus vedėjas Kęstutis Šalavėjus

LEU istorijos bakalauro ir humanitarinių mokslų magistras. Taip pat studijavo vokiečių kalbą bei papildomai politinius mokslus. Dar būdamas studentas ėmėsi rašyti pirmuosius savo projektus, buvo pakviestas į Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos biurą tarptautinių jaunimo veiklos projektų rengėju ir vykdytoju. Po studijų išvyko į JAV archyvuose rinkti medžiagos lietuvių istorinės emigracijos tyrimams. Čia įstojo į Ramiojo vandenyno valstijų universitetą (PSU) studijuoti verslo vadybos

magistrantūros, kurios pagrindinė specializacija - tarptautinis verslas. Neakivaizdiniu būdu studijavo Kalifornijos universitete (UCLA). Kęstutis Šalavėjus yra keletą pažintinių patarimų apie Ameriką ir vadybos knygų autorius bei bendraautorius, daug rašęs emigracijos spaudai.

Grįžęs į Lietuvą rengė įvairių organizacijų bei institucijų projektus. Reikšmingas jo technologinis darbas ir „Veido“ žurnalo redakcijoje. Tačiau projektinė veikla pagaliau kitus darbus nurungė, ir pašnekovas tapo Europinės regioninės tarybos referentu Centrinei ir Rytų Europai. Čia jis kuravo, konsultavo, tvarkė, vertino, analizavo daugelį organizacijų, institucijų projektų. Taigi pastarasis penkmetis jau susijęs vien tik su tarptautine projektine veikla.

Pakviestas į LEU Projektų vadybos skyrių jo vedėjas pasirengęs tęsti šio skyriaus darbus. Kęstutis Šalavėjus - nuo jaunystės aistringas šachmatininkas, taip pat laisvalaikio valandėles mielai leidžia stalo teniso salėje. JAV universitete net buvo iškovojęs studentų ir dėstytojų vyrų vienetų čempiono vardą.

Nepamiršta ir svetimų kalbų tobulinimo, domisi knygomis, kelionėmis, muzika.



Humanitarinių mokslų daktarė Jurga Trimonytė Bikelienė - LEU Lituanistikos fakulteto auklėtinė. Studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą. Baigusi bakalauro studijas tapo lietuvių kalbotyros magistre. Studijuodama trečiajame kurse pradėjo dirbti Lietuvių kalbos katedroje laborante. Baigusi studijas pradėjo dėstyti ir iki šiol dirba LEU Lietuvių kalbotyros ir komunikacijos katedroje.

Jos mokslinių interesų sritys: kalbos vartosenos ir normos, komunikacija, leksikologija (leksinės sistemos paribio reiškiniai tyrinėjimai).

Jurga Bikelienė baigusi Lietuvių kalbos instituto ir Vytauto Didžiojo universiteto doktorantūros studijas, praėjusiais metais apgynė daktaro disertaciją „Refrenų fonotaktika ir fonosemantika“.

Be to, ji yra dirbusi lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja, keliuose dienraščiuose kalbos redaktore, žurnaliste; pastaruoju metu - Lietuvių kalbos instituto viešųjų ryšių specialiste.

Į „Šviesos“ redaktoriaus klausimą, kokius svarbiausius prioritetus vedėja išskiria LEU ryšių

Ryšių su visuomene skyriaus vedėja dr. Jurga Trimonytė Bikelienė

su visuomene srityje, atsako, jog pirmasis skyriaus uždavinys - užtikrinti efektyvią komunikaciją universiteto viduje ir išorėje.

Taip pat kuo daugiau dėmesio skirti universiteto įvaizdžio formavimui, ryšių su universiteto tikslinėmis grupėmis ir žiniasklaida stiprinimui. „Visus pasitiksime ir išlydėsime su šypsena“, - sako dr. Jurga Bikelienė.



Laikini SKI direktoriaus pareigas eina Renaldas Čiužas

KTU magistras ir socialinių mokslų daktaras, Kauno medicinos akademijos ir Lietuvos edukologijos universiteto biologijos dėstytojas.

Darbo patirtis: LEU SKI Socialinių ligų tyrimų centro direktorius, Socialinės pedagogikos katedros docentas; KTU Socialinių mokslų fakulteto Ugdymo sistemų katedros asistentas, lektorius. Vilniaus kolegijos Verslo vadybos fakulteto Kompetencijos tobulinimo centro vedėjas, Vadybos katedros docentas; Tarptautinės teisės ir verslo aukštosios mokyklos Vadybos fakulteto docentas; Klaipėdos valstybinės kolegijos Pedagogikos fakulteto Socialinės pedagogikos katedros docentas. Vadovėlio „Didaktikos teorija ir praktika“, Pedagogų veiklos tobulinimo mokslinės studijos autorius; kelių metodinių priemonių bendraautorius, švietimo ekspertas, konsultantas. Disertacijos tema: „Pedagogų didaktinės kompetencijos raiška kintant edukacinei paradigmai“.



Sveiki,

vėl susitinkame puslapiuose be rėmų. Kadangi jau labai seniai užsiėmiau mėginimu įtikinti jus, jog tiesiog privalote pasinaudoti galimybe būti išgirsti, pradėsiu nuo to (tikiu - kai kas pamans,

kad tiesiog neturiu, ką pasakyti).

Taigi, manau aiškinti, koks galingas įrankis yra žiniasklaida, niekam nereikia. Vien jai suteiktas titulas „ketvirtoji valdžia“ pasako daug. Beje, dažnai, kai manęs kas nors paklausia, kuo dirbu, kokias pareigas užimu, aš tvirtai atsakau: „esu ketvirtoji valdžia“.

Iškart rimtai nuteikia. Na, pats metas grįžti prie mano raginimų. Jei esate kūrybingos ar maištingos sielos, laikraščio puslapiai gali tapti puikiai vieta jūsų saviraiškai. Visuomet laukiu jūsų žurnalistinių rašinių, įdomių minčių. Jei turite ypatingą, tačiau kuklų kurso draugą su neįtikėtinais talentais

ar pomėgiais, parašykite apie jį, nufotografuokite jį ar tiesiog praneškite apie jį man ir bendromis jėgomis jo talentą atskleisime platesnei publikai. O gal pats esate toks? Laukiu laiškelių.

Iki,  
Vilija

## Žemės diena kasdien

Pavasarijant orams Lietuvos edukologijos universiteto Gamtos mokslų fakulteto Studentų atstovybė nusprendė surengti tris dienas trukusį renginių maratoną Žemės dienai paminėti – „Žemės diena kasdien“.

Renginių buvo siekiama priminti, kad aplinkos taršą galime pradėti mažinti nuo savęs, ir į tai įtraukti vis didesnę visuomenės dalį. Tai pat studentų atstovybės

darbštuoliai norėjo paskatinti studentus ir kitus bendruomenės atstovus atkreipti dėmesį į taršą.

Pirmąją renginių ciklo dieną smalsuoliai ir gamtos mylėtojai galėjo pamatyti GMF SA „logo“ pristatymą, Prof. habil. dr. V. Baltrūno pranešimas „Ar buvo Lietuvoje ledkalniai?“ bei filmą „Pasaulis be žmonių“ („Population Zero“). Tai - JAV 2008 m. Mokslinės fantastikos filmas apie tai, kas būtų, jei staiga visa žmonija tiesiog dingtų nuo Žemės paviršiaus, padedantis įsivaizduoti miestus, pilnus gyve-

namųjų namų, mokyklų, ligoninių, parduotuvių, automobilių, kuriuose - nė gyvos dvasios. Nukeliantis į fantastinę kelionę, kurioje žiūrovas gali pamatyti, kaip tūkstančius metų trukusį žmonių valdžia baigiasi ir Žemėje vėl ima viešpatuoti Gamta.

Antroji renginių ciklo diena turtinga studentų paruoštų pranešimų gamtosaugos tematika, taip pat buvo galima stebėti filmą apie gamtą. Na, o trečiąją dieną iš požieminio snaudulio visus išjudino Protų mūšis.



> Renginių Žemės dienai paminėti. LEU bendruomenė.



> Prof. habil. dr. V. Baltrūno pranešimas.

## Pasidžiaukime kartu su SA!

Ingrida Meškinytė

Gruodžio mėnės Lietuvos edukologijos universiteto studentų atstovybei buvo įtemptas (ypač projektų komitetui). Rašėme paraišką Lietuvos studentų sąjungai. Vasario mėnesį sulaukėme atsakymo patvirtinos 7 iš 8 projektų. Finasuojama suma: 29 tūkst. 850 Lt. Tai: „Fuxų stovykla“, „Noriu tobulėti“, „Studi 12“, „Paturbink savo komitetą“, „Sukuosi ratu - vietoj nesėdžiu“, „Produktyvus parlamentas“ bei institucinė parama.

Na, o jus supažindiname su būsimais projektais.

„Sukuosi ratu - vietoj nesėdžiu“. Šio projekto metu, sieksime įgyvendinti seminarų ciklą. Jį sudarys seminarai apie bendravimo įgūdžius, konkurenciją, toleranciją, viešo kalbėjimo įgūdžius ir stiprią pilietinę visuomenę. Seminarai bus skirti visai universiteto bendruomenei.

„Fuxų stovykla“. Tai - vasaros renginys, skirtas būsimiems universiteto studentams. Pirmakursiai dalyvaudami įvairiuose mokymuose, komandiniuose žaidimuose bei seminaruose netik susipažins su būsimais studijų draugais, bet ir daug sužinos apie LEU SA struktūrą ir jos vykdomą veiklą,

akademiniu, socialiniu ir kultūrinu gyvenimu bei visomis laisvalaikio praleidimo formomis. Taip pat būsimiems studentams bus atsakyta į visus jiems rūpimus klausimus. Dalyvaudami įvairiuose komandiniuose žaidimuose, bei atlikdami praktines užduotis pirmakursiai geriau įsisavins įgytas teorines žinias ir jas pritaikys praktikoje. Kiekvienas „Fuxų stovyklos“ dalyvis turės unikalią progą bendrauti su vyresnių kursų studentais, pasisemti naudingos patirties iš jų.

„Paturbink savo komitetą“. Projektas, skirtas kelti studentų kompetencijoms bei skatinti našiai dirbi komitetų veikloje. Veiklos pagrindiniai principai seminarai, komandinio darbo užsiėmimai, bendravimas ir bendradarbiavimas. Seminarų metu įgytos žinios bus panaudojamos tiek mokymų metu, tiek realiose situacijose dirbant su studentais. Darbas komandoje ugdyd bendravimo įgūdžius, savitarpio supratimą bei formuos ne tik gerus darbo santykius, bet ir darbingą aplinką.

„Produktyvus parlamentas“. Projektas yra skirtas parlamentu narių darbo gerinimui, kelti jų kompetencijas įvairiose srityse. Seminarų, komandinio darbo užsiėmimų metu nariai bus supažindinami su parlamento funkcijomis, jų reikalingumu, nuostatomis, teisės aktais. Sužinoję įvairios naudingos informacijos studentai la-

biau pasitikės savimi, o tai pravers jiems atstovaujant studentams parlamente, studentų atstovybėje ar tiesiog realiame gyvenime. Darbas komandoje padės sukurti darbingą aplinką, kurioje bus priimami teisingi sprendimai, o parlamento nariams padės ugdyti asmenybę, savitarpio supratimo jausmą ir gerus darbo komandoje įgūdžius.

„Studi'12“ - pats didžiausias LEU SA organizuojamas renginys, trunkantis tris dienas, kurio metu vyks daugybė renginių, skirtų įvairaus amžiaus, įvairius pomėgius turintiems studentams, apjungiantis visus Lietuvos universitetų studentus. Skatinantis studentų užimtumą.

„Noriu tobulėti“. Šis projektas skirtas biuro narių ir FSA pirmininkų darbo kokybei užtikrinti. Projekto dalyviai bus supažindinami su darbu bei pareigomis. Projekto metu bus skatinamas dalyvių atsakingumas dirbant. Komandos formavimas bei išlaikymas - vienas pagrindinių projekto uždavinių. Veiklos pagrindiniai principai - seminarai, komandinio darbo užsiėmimai, bendravimas ir bendradarbiavimas. Šiais seminarais bus mokoma bendradarbiavimo grupėse, kurie padės tiksliau atlikti darbus. Seminarų metu įgytos žinios bus panaudojamos tiek mokymų metu, tiek realiose situacijose dirbant su studentais.

## Paskolas studentams 2012 metais teiks keturi bankai, toliau mažėja palūkanų norma



Tomo Razmaus nuotr.

Kredito įstaigų atrankos komisija atrinko keturis bankus, kurie teiks valstybės remiamas paskolas studentams 2012 metais: buvo pasirinkti „DNB“, „Swedbank“, Šiaulių bei Ūkio bankai.

Šiais metais toliau mažėja valstybės remiamų paskolų palūkanų normos litaus - maksimali galima bankų marža sumažinta nuo 2,5 iki 2,3 proc., o Vyriausybės užtikrinamas viešųjų finansų stabilumas įtakoja žemą VILIBOR dydį.

Komisija studentams siūlo platesnį kredito įstaigų pasirinkimą tikėdamasi, kad konkuruodami bankai dar pagerins savo dabartinius pasiūlymus. Su išsamia informacija apie siūlomą paskolų sąlygas bus galima susipažinti Valstybinio studijų fondo interneto svetainėje [www.vsf.lt](http://www.vsf.lt), kai tik bus pasirašytos sutartys su minė-

tais bankais - tą numatoma atlikti iki kovos pabaigos.

Pagal galiojančią tvarką Valstybinis studijų fondas kiekvieno paskolų teikimo laikotarpiu atrunka studentus, už kuriuos studijų laikotarpiu visiškai apmoka palūkanas bankams. Ši nuostata taikoma konkrečiai paskolai iki studijų pabaigos. Jeigu fondas neapmoka paskolos palūkanų studentui, o paskolos studijų kainai metinė palūkanų norma studijų metu viršija 5 procentus, iš valstybės lėšų gali būti apmokama 5 procentus viršijanti palūkanų dalis Pastaroji nuostata netaikoma, kai apmokamos visos palūkanos, taip pat, kai paskolos gavėjas laikinai sustabdo studijas.

Švietimo ir mokslo ministerijos inf.

## Svečiuose - krašto apsaugos ministrė



> KAM ministrė Rasa Juknevičienė.

Vilija Andrulevičiūtė

Vien jau ministerijos, iš kurios į Lietuvos edukologijos universitetą atvyko viešnia - kažkaip savime verčia pasitempti. Pilna auditorija studentų, panorusių praleisti valandėlę su Rasa Juknevičiene it po komandos kariuomenėje „ramiai“ laukė paskaitos. Tačiau ministrė nuo pat pirmųjų savo žodžių iš tribūnos komandą „ramiai“ pakeitė komanda „laisvai“. Betarpiškai su studentais bendravusi R. Juknevičienė savo kalbą pradėjo nuo šmaikštaus pastebėjimo apie tai, jog ji dažnai pavadinama karo ministre, nors kaip tik jo ir siekia savo darbu išvengti.

Savo pranešime ministrė pasakojo apie NATO bei Lietuvos narysytę joje. Organizacijos narių įsipareigojimus bei kitas subtilybes.

Tačiau kaip tikra pedagogė neleido savo „mokiniais“ pasyviai klausytis kalbų - klausimais auditorijai patikrinimo studentų žinias apie NATO, Lietuvos istoriją. Taip pat R. Juknevičienė pasidalino ir savo įžvalgomis apie Lietuvos ir Rusijos santykius. Supažindino su Krašto apsaugos ministerijos darbu, biudžetu, planais. Na, o galiausiai pakvietė studentus ir studentes prisijungti prie savanoriškos krašto apsaugos tarnybos.

Paskaita nepailgo, priešingai - dar kurį laiką po ministrės kalbos netilo studentų klausimai, diskusijos. Na, o Rasos Juknevičienės susitikimą su studentais stebėjęs rektorius akademikas Algirdas Gaižutis, pašmaikštaudamas ministrės pedagoginius gebėjimus įvertino aukščiausiu balu.

# Apie veidmainišką POP kultūros reveransą masėms

Vilija Andrulevičiūtė

**Jeigu kažkada kažkas puoselėjo viltį išvysti didžiąją visuomenę žengiant demokratijos žingsnį link didžiosios bendruomenės, tai šiandienos aktualija galėtų būti bet koks didžiosios masinės POPuliariosios kultūros valdomos, suniveliuotos ir atbukintos visuomenės žingsnis racialesnės, kritiškesnės ir bent kiek individualumo siekiančios bei išlaikančios visuomenės link.**

Dabartinės visuomenės vertybinės skalės viršuje puikuoja Calvin Klein ar Donna Karan drabužių etiketė, kuri neva tai apibrėžia asmenybės identitetą, dėl savo kainos daugiau ne masinio vartojimo, bet masinės aspiracijos prekė. Stabu virtęs prekės ženklas yra gan gerai suprantamas POP kultūros kulto simbolis, tačiau tai tik maža masinės kultūros hegemonijos mozaikos dalis. Paprastai žmonės yra linkę deklaruoti, jog jų siekiamybė ar egzistavimo pagrindas yra noras ir gebėjimas būti išskirtiniais, tačiau dažniau akivaizdesnis ir visa nugalintis yra noras tiesiog nebūti „prastesniu“, negu kiti. Logika daugiau nei paprasta: „ką dauguma laiko prabangos preke (daiktas, meno kūrinys (ar tiksliau, jo reprodukcija), nuomonė, muzikos stilius (kas kartą klausant - lyg ir nelabai priimtinas, bet neva tai baisiai skoningas) reikia turėti ir man“. Ir taip tas visuotinai (paprastai žiniasklaidos priemonių pagalba) deklaruojamas kaip „prabangus“, neva liudijantis

išskirtinumą, objektas tampa (ar paprasčiausiai iš tiesų yra) masinės, populiariosios kultūros objektu - snobizmo persmelkta POP kultūros mozaikos detale. Šios kultūros variklis - kapitalizmas, sistema - rinkos ekonomika. Pasekmė - idealus vidutinybėse randanti, pigių kultūros industrijos blizgučių apakinta, kritinio mąstymo stokojanti visuomenė, o tiksliau - masė. Žinoma, kaip kiekviena taisyklė turi išimčių, taip ir kiekvienoje visuomenėje yra individų, gebančių neplaukti pasroviui, tačiau posakis „auksas ir pelenuose žiba“ šiuo atveju nėra pats tinkamiausias (ir ne dėl to, kad per daug pelnu, aukso per mažai, o dėl to, kad problema yra visuomenės, o ne atskirų individų).

Pramonės logikai reikia vieno socialinių skirtumų, skirtingų poreikių neturinčios masinės visuomenės, kurią tenkintų šablonais paremta, per didelių finansinių bei inovatyvių idėjų sąnaudų nereikalaujanti pasiūla - populiarioji kultūra. Šią puikiai iliustruoja „žvaigždžių“ kultas, prekės ženklų sudievinimas, iki skausmo banalių filmų scenarijų sėkmė. Tačiau kultūros pramonės atstovai savo kapitalistines užmačias kruopščiai slepia po „visuomenės poreikių tenkinimo“ šydu. Jie skambiomis frazėmis teigs, jog jų prekė yra kaip tik tai, ko tau reikia (mintyse su šypsena sakdami jums, pilka masė). „Išskirtinio populiarumo sulaukęs“, „per dieną bestselleriu tapęs“, „filmas, kuriame išvysite visą(?) kino žvaigždžių elitą“, frazės, priverčiančios patikėti, kad kultūros industrija tikrai nuo-

širdžiai stengiasi dėl vartotojų, o naujas produktas (sąlyginai naujas, nes pagamintas pagal šabloną) yra neva tai kažkas išskirtinio. Tačiau kaip yra iš tikrųjų? Paklausa lemia pasiūlą, ar pasiūla paklausą? Nemanau. Greičiau sakytiau, jog populiarioji kultūra yra tiesiog puikiai išugdytas gebėjimas pasitenkinti tuo, kas prieinama. Manant, jog tai kilo iš poreikių ir standartizuota kultūra priimama natūraliai. Tam pritaria net filosofai M. Horkheimeris ir T. W. Adorno veikle „Apšvietos dialektika“: „Principas reikalauja, kad visi jo poreikiai būtų traktuojami kaip kultūros industrijos patenkinami, antra vertus, kad tie poreikiai iš anksto būtų taip sukurti, jog iš jų jis pats atpažintų save kaip amžiną vartotoją, kaip kultūros industrijos objektą. Pastaroji ne tik byloja jam, kad savo apgaule ji teikia pasitenkinimą, bet, be to, dar duoda am suprasti, jog, išskyrus tai, kas siūloma, bet kokiomis sąlygomis jam neteiks patenkinimo“, - teigia autoriai. Tai kur tada tie visuomenės poreikiai? Pasiūla kyla iš jų? O sancta simplicitas!

Taigi, su liūdesiu pranešu - POP kultūra mus apsupusi iš visų pusių. POP kultūra bando absorbuoti mūsų laisvalaikį ir priversti jį tarnauti kapitalistinei pramonės logikai, kažkam labai apskriam krauti turtus. POP kultūra bando mus suniveliuoti, kad jai būtų patogiau siekti ekonominių savo tikslų. POP kultūra nesistengia patenkinti masių poreikių, ji kuria ir sėja masių poreikius, prasmes ir mintis. O masės pernelyg nesipriešina. Masės mąsto POP kultūros



Victorio Pinkėvičiaus nuotr.

POP kultūra valdo mus, ar mes ją?

idėjomis, tvirtai manydamos, kad tai jų pačių idėjos. Bendraja prasme tarp kultūros ir masių vyksta išimtinai vienaspusė komunikacija, nes masės neduoda atsako, masės priariama linksi galva ir vartoja pasiūlą.

Visuomenei stinga kritinio mąstymo, ji vadovaujasi stereoti-

pais ir tingiai priima visa, ką diegia ekonominės naudos inspiruota kultūra. Visuomenė nekelia kartelės nei kultūrai, nei žiniasklaidai, per kurią POP kultūra dažniausiai „išstransliuojama“.

O visa tai - aklo viešpatuojančios POP kultūros kulto simptomas.

## Kaimynų eksponatai žavi ir šokiruoja

Pavel Lagun, Justina Kašėtaitė, Alina Sarafinavičiūtė

**Lietuvos edukologijos universiteto (LEU) kaimynystėje įsikūrusiame prekybos centre jau kurį laiką puikuoja išskirtinė paroda, kurioje galima išvysti (tiesiai šviesiai tarant) - negyvėlius. Mūsų universiteto akademinės bendruomenės nuomone iki gegužės vidurio veiksianti ir pasaulį šokiravusi žmogaus kūno paroda - priimtina ne visiems.**

Ažiotažas aprimo

Laikai keičiasi, o paroda „The Human Body Exhibition“, įsikūrusi LEU kaimynystėje, įrodo, jog mokslas sparčiai juda į priekį. Dabar studentams nebūtina imtis Leonardo da Vinci priemonių norint išsiaiškinti iš ko susideda žmogaus kūnas, užtenka tiesiog nueiti į parodą. Pirmosiomis parodos dienomis, sulaukusi didelio lankytojų dėmesio, šiuo metu paroda Lietuvoje kelia daugiau diskusijų nei susižavėjimo. Joje jau apsilankė dalis LEU studentų ir dėstytojų, to nepadarę neskuba ir veikiausiai parodą neapsilankys.

„Dėl dalyvavimo parodoje nesu apsiprendusi. Nesutinku dėl parodos demonstravimo prekybos ir pramogų centre. Mieliau rinkčiausi muziejų, nes prekybos ir pramogų centras nesiasocijuojasi su parodų demonstravimu,“ - teigė LEU psichologijos dėstytoja Vita Mikuličiūtė. Tuo tarpu LEU

Biologijos ir gamtamokslinio ugdymo katedros docentė Ramunė Čepulienė siūlo parodoje apsilankyti tiems, kuriems tai svarbu dėl darbo arba specialybės, pvz., studijuojantiems biologiją ar mediciną. „Neskatinu eiti į parodą visiems vien iš tuščio smalsumo“, - pažymėjo ji.

Tiems, kam įdomu

LEU dėstytojas kunigas doc. Kęstutis Ralys parodoje nedalyvaus, bet šia tema ketina pasikalbėti su studentais paskaitų metu. „Žmogus - tai Dievo kūrinys iš Dvasios ir materijos, tad jo demonstravimas tikrai netinka tiek iš žmogiškosios etinės pusės, tiek iš religinės, moralinės, universitetas ar medicinos įstaiga, kur galima būtų mokslo tikslams, o pramogų ir prekybos centras tikrai netinkama“, - teigė dėstytojas kunigas K.Ralys.

Paklausta, kokį psichologinį poveikį žmogui gali turėti tokia paroda, psichologė V.Mikuličiūtė nemanoma, jog jis galėtų būti neigiamas. „Manau, kad kompiuteriniai žaidimai arba filmai daug žiauresni už šią parodą, todėl neprieštaraučiau, jog nėra metų cenzo. Kiekvieno asmens pasirinkimo laisvė, todėl siūlinčiau eiti tiems, kuriems įdomu“, - pažymėjo ji.

Daug komercijos

„Su biologijos specialybės studentais esame buvę Rygos anatomijos instituto muziejuje. Studentai buvo įvairių nuomonių,



LEU kaimynystėje įsikūrusi „The Human Body Exhibition“ kelia prieštarojamus jausmus.

vienuos sužavėjo ir patraukė jų dėmesį, o kitus šokiravo. Manau, kad ir ši paroda taip pat sulauks įvairių nuomonių. Vien faktas kad eksponuojami tikri žmonių kūnai, o ne muliažai, daugeliui žmonių kelia prieštarojamus jausmus“, - kalbėjo doc. R.Čepulienė. Pašnekovė nemanoma, kad ši paroda yra skirta visiems pedagogikos studentams. „Bilietai į parodą pakankamai brangūs, taigi, paroda yra labiau komercinio, o ne didaktinio pobūdžio, todėl ypatingai studentų neskatina ten eiti. Edukacinės tokio pobūdžio parodos turėtų būti rengiamos universitetų anatomikumuose, mokslo centruose, muziejuose arba bent jau parodų rūmuose“, - mano ji.

Reikia nugalėti save

Socialiniam pedagogui, pirmiausia kaip žmogui, paroda „Human Body Exhibition“ kelia dvejopus jausmus. Kaip specialistui kyla smalsumas netradicine tinkamo gyvenimo būdo prevencijos priemonė. Lietuvos edukologijos universiteto Socialinės komunikacijos

gaus kūno parodos demonstravimo vieta - prekybos centras?

Man džiugu, kad prekybos centrai taip pat supranta, kad net pardavimas šiandien negali užtikrinti gerovės. Daugiafunkciškumas, skirtingų sferų eksploatavimas tampa vis svarbesnis ne tik profesionalams bet ir viešajai bei verslą atstovaujančioms organizacijoms. Man džiugu, kad Jūs, socialiniai pedagogai, kurie esate rengiami daugiafunkcinei veiklai, klausiate šio klausimo.

Postmodernistinėje, tinklinėje visuomenėje niveliuojasi skirtumai tarp organizacijų ir profesionalų: tai mūsų laikmečio iššūkis ir tam tikras simbolis. Todėl sveikinu prekybos centrą drąsiai pasitinkanti šiuos iššūkius.

Ši paroda skirta šviesti ir skatinti lankytojus rinktis tinkamą gyvenimo būdą. Kaip jūs, kaip pedagogė, tai vertintumėt?

Tinkamas gyvenimo būdas visada yra pati puikusia prevencija.

Socialiniams pedagogams ir socialiniams darbuotojams, deja, tokie netradiciniai metodai yra pati veiksmingiausia priemonė siekiant kokybiškos prevencijos. Galiu tik priminti, kad JAV Vašingtono muziejuje demonstruojami video, sukurti bendradarbiaujant su narkomanu apie jo gyvenimą, taip pat sukėlė daug diskusijų dėl etikos. Bet mokytojų ir mokinių nuomone tai buvo pati efektyviausia prevencinė metodika.

Jūsų nuomone, ar tinkama žmo-

# Arkivyskupo M.Reinio pėdsakais

Juozas Skomskis

**Rengiama sakralinė byla arkivyskupą Mečislovą Reinį, kurio vardą pavadinta viena iš mūsų universiteto antrųjų rūmų auditorijų ir veikia Krikščioniškosios antropologijos tyrimų centras.**



> Nuoširdžią padėką už rūpestį Arkivyskupo atminimo išsaugojimu bei puoselėjimu Lietuvos edukologijos universitetui pareiškė ir arkivyskupo Mečislovo Reinio vardo auditorijos svečias Vilniaus vyskupas Juozapas Tunaitis.

Dr. Aldona Vasiliauskienė pasakoja apie ekspediciją į tolimojo Rusijos Vladimiro kalėjimą arkivyskupo Mečislovo Reinio tremties ir žūties vietą ieškoti įžymaus mūsų dvasinio kankinio pėdsakų.

„Į Rusijos gilumą nukakti - nėra paprasta“, - pasakoja dr. Aldona Vasiliauskienė. O dar su tokia misija ieškoti sovietinės tremties pėdsakų. Vien pasienyje teko palūkti aštuoniolika valandų. Ir apskritai, jeigu ne tuometinio

Lietuvos ambasadoriaus Rusijoje Antano Vinkaus pastangos, galbūt iš viso Vladimiras būtų buvęs nepasiekiamas. Nors pinigų davė ir Daugailių kunigas monsinyoras Petras Baltuška, ir „Vermės“ leidykla, ir kiti geros valios žmonės, aišku, teko vežtis ir šiek tiek tokios „korupcijos“ (kaip būdavo

anksčiau) lietuviško skilandžio, lašinių, šakočių. Be „paviržio“ įsidėta arkivyskupą menančių nuotraukų, paveikslų - dovanų vietos muziejui, bažnyčiai. Tarp jų - akademiko Algirdo Gaižučio dovanotą arkivyskupo Mečislovo Reinio portretą. Juk ten, Vladimiro katalikų bendruomenės bažnyčioje, buvo numatyta surengti Lietuvos kankinio memorialinę konferenciją, atidengti kalėjimo kapinę, kuriose kažkur slėpi arkivyskupo palaikai, memorialinę lentą.

Nors jau iš anksto buvo skelbiama, kad jokių naujų dokumentų apie Vladimiro kalėjimą kalintą Lietuvos arkivyskupą nėra tik du beverčiai popierėliai, bet dr. Aldona Vasiliauskienė nenuleido rankų jeigu nepavyks rasti daugiau, nors aplankys brangias vietas, pavaišės tais takais. Ir šventa nuojauta neapgavo - surasta viena didžiū-

lė kalinio Mečislovo Reinio byla. Joje prašymai kalėjimo viršininkui leisti parašyti nors pirmąjį laišką į Lietuvą seseriai; prašymas užsisakyti laikraštį; prašymai įsigyti knygų už savo pinigus ir kt. Saugomi Mečislovo Reinio pirštų antspaudai, kalinio nuotraukos - tik ką atvežto ir jau nukankinto.

Pasakotoja rodo kapines, kuriose būdavo naktį pakasami mirę kaliniai. Dabar ten pastatytas memorialas daugelio tautų kaliniams atminti. Jame iškaltas ir Mečislovo Reinio vardas.

Katalikų bendruomenės bažnyčioje, kurioje taip pat yra Mečislovo Reinio, pirmojo mirusio kalėjimo, memorialinė lenta, surengtas simpoziumas, kurio metu pakabintas mūsų arkivyskupo Mečislovo Reinio portretas, atvežtas iš Lietuvos. Šio portreto kopija padovanota ir Vladimiro kalėjimo

muziejui. Kai Lietuvos delegacijos surengtoje konferencijoje buvo papasakota apie kankinį iš Lietuvos arkivyskupą Mečislovą Reinį, jau kitą dieną prie portreto stoviniavo ekskursijos ir klausydavosi vietos vienuolių informacijos apie didįjį dvasininką ir jo tremties žūtį.

Dr. Aldona Vasiliauskienė pasakojimą apie arkivyskupo Mečislovo Reinio atminimo įamžinimo kelionę į tolimą Rusijos Vladimiro kalėjimą baigia parodydama mūsų tautos dvasinio ganytojo gimtąją sodybą Utenos rajono Madagaskaro kaime.

Deja, ji apleista, kaip ir daugelis Lietuvos memorialinio paveldo paminklų. Ir Daugailių monsinyoro Petro Baltuškos išsaugotą Mečislovo Reinio atminimo tėviškės kryžių.

## Nuo Dubičių iki Krasnojarsko įšalo: geografijai skirti metai

### Gamtos mokslų fakulteto Bendrosios geografijos katedros docentas daktaras Kęstutis Jonas Švedas atšventė septyniadešimties metų jubiliejų.

**Lietuvos edukologijos universiteto geografų vardu - profesorius Algimantas Česnulevičius**

Į mokslą

Kęstutis Švedas gimė pačiuose Lietuvos pietuose, ten, kur smėlio kopos pereina į Čepkelių platumas, gražiosios Ūlos aukštupyje pasklidusiame Dubičių kaime. Pradžios ir septynių klasių mokslus baigė gimtajame kaime, o vidurinių siekė kaimyninio Rudnios kaimo mokykloje.

1961 metais įstojo į Vilniaus universiteto Gamtos mokslų fakultetą studijuoti geografijos. Studijos buvo su pertrauka - tik įstojęs į universitetą, 1961 metais, pašauktas į sovietinę armiją, kurioje trejus metus mynė „kerzinius čebatus“ ir valgė sprangią košę.

Po tarnybos armijoje, grįžęs į universitetą, toliau tęsė geografijos studijas, pasirinkęs nepaprastai įdomią geomorfologijos specializaciją. Tuo metu Vilniaus universitete dirbo žymus Lietuvos geomorfologijos korifėjai - profesorius Alfonsas Basalykas, profesorius Česlovas Kudaba, kurių pastangomis buvo sukurta lietuviškoji detaliosios geomorfologijos mokykla. Tuo metu universitete dirbo lietuviškosios kartografijos pradininkas profesorius Vaclovas Chomskis ir ežerotyros mokslo kūrėjas akademikas Kazimieras Bieliukas. Kęstučiui Švedui teko unikali galimybė ne tik klausyti jų paskaitų, tačiau kartu dalyvauti ir moksliniuose tyrimuose.

Detalūs tyrimai buvo atliekami mokomųjų praktikų Lietuvoje metu. Daug geomorfologiniam aplinkos suvokimui davė tolimosios praktikos ir kelionės į Krymą, Kaukazą, prie Juodosios ir Kaspijos jūrų, į Volgos žemupį.

Paskutiniame studijų kurse (1969 metais) Kęstutis Švedas pradėjo dirbti Gamtos apsaugos komitete. Darbas buvo įdomus ir atsakingas. Tais laikais, ko gero, tai buvo vienintelė Lietuvoje valstybinė institucija, kuri rūpinosi gamtos saugymu ir išsaugojimu. Dirbti teko daug, tačiau sukaupta unikali patirtis, vėliau pravertusi vykdant mokslinius tyrimus bei rašant disertaciją.

**Nuo Medininkų aukštumos**

1971 metais Kęstutis Švedas pasuko mokslininko keliais - pradėjo dirbti Lietuvos Mokslų akademijos Geografijos skyriaus Geomorfologijos grupėje jaunesniuoju moksliniu bendradarbiu. Geomorfologijos grupė vykdė plačius ir išsamius Lietuvos reljefo tyrimus pietų ir pietryčių Lietuvoje, Žemaitijoje. Kęstutis Švedas penkerius metus tyrinėjo Medininkų aukštumą, o šių tyrimų rezultatas daktaro disertacija (tuo metu mokslų kandidato) - Ledyno akumuliacinis reljefas ir jo periglacialinis performavimas (Medininkų aukštumos ir Eišiškių plynaukštės pavyzdžiu). Disertaciam darbiui vadovavo žymus Lietuvos geomorfologas profesorius Alfonsas Basalykas. Darbą oponavo profesorius Aleksandras Popovas ir daktaras Aleksandras Melničiukas. Disertacija sėkmingai apginta 1978 metais Ukrainos Mokslų akademijos Geofizikos institute.

Po disertacijos gynimo vienas iš oponentų Maskvos universiteto profesorius Aleksandras Popovas pasiūlė kartu patyrinėti daugia metų įšalą Krasnojarsko krašte. Tai buvo puiki, kartu unikali galimybė akivaizdžiai tirti kriogeninius procesus taigos, tundros ir poliarinės dykumos zonose. Akivaizdžiai susidurta su tuo, ką netiesioginiais metodais Kęstutis Švedas tyrė Lietuvos pietryčiuose. Ekspedicija į Sibirą leido daug ką giliau suprasti.

Nuo 1978 metų kartu su Geografijos skyriaus bendradarbiais keletą metų tyrinėta Neries vaga, jos slėnis ir paslėnis. Tyrimų pagrindu parašyta mokslinių straipsnių serija bei solidi ataskaita. Tuo metu kartu su kolegomis ištirti Baravykinės, Šušvės, Kurtuvėnų, Žasūgalos, Šventosios draustiniai, geomorfologiniu požiūriu ištirtas šalia gimtinių esantis Čepkelių rezervatas. Paskelbta daug straipsnių „Mūsų gamtoje“, „Moksle ir gyvenime“.

**Mokslų tyrimų mokykla**

Aštuntajame dešimtmetyje Baltijos šalių geografai glaudžiai bendradarbiavo. Ypač aktyvūs buvo Estijos, Latvijos ir Lietuvos geomorfologai. Jie kiekvienais



> Doc. dr. Kęstutis Švedas

**Vienos vasaros praleistos prie Neries, kitos prie Šalčios, bendraujant su daugeliu žymiausių geografų ir geologų buvo neįkainojama, su niekuo nesulyginama mokykla.**

metais organizuodavo regioninius seminarus, kuriuose buvo aptariamose aktualiausios geomorfologinių tyrimų problemos. Greitai tokiu sambūriu susidomėjo Baltarusijos ir Rusijos mokslininkai, taigi lauko seminarai tapo visasajunginiais. Juose dalyvaudavo Maskvos, Sankt-Peterburgo, Pskovo, Karelijos, Kolos, Ukrainos ir netgi Sibiro mokslinių institucijų geomorfologai ir geologai. Susirinkdavo 100 ir daugiau dalyvių. Tarp jų būdavo žymiausi geografai akademikai, profesoriai. Ilgainiui tokiuose „žieminiuose“ seminaruose buvo nagrinėjamos teorinės problemos, skaitomi moksliniai pranešimai, o „vasariniuose“ - organizuojamos lauko ekspedicijos, kur prie atodangų ir prakasų buvo praktiškai sprendžiami probleminiai klausimai.

1980 metais Kęstutis Švedas pakviečiamas dirbti Lietuvos hidrometeorologijos valdybos Vilniaus observatorijos direktoriumi. Šiame poste jis dirbo ketverius metus. Darbas buvo labai atsakingas. Observatorijos funkcijos buvo užtikrinti nenutrūkstamą hidrometeorologinių stočių ir postų darbą, aprūpinti tinklą stebėjimo prietaisais ir teikti metodinę pagalbą, atliekant stebėjimus ir tvarkant stebėjimų duomenis. Tuo metu imta plėsti stebėjimo taškų tinklą, buvo kuriamos naujos meteorologinės stotys ir hidrologiniai postai. Dirbdamas direktoriumi Kęstutis

Švedas nevengė „juodo“ darbo. Jis pats mėgė maksimalius Nemuno potvynio debitus Druskininkuose, Nemajūnuose, Kaune bei Neries Buivydžiuose ir Vilniuje. Kasmet tekdavo spręsti Birštono, Nemuno žemupio ir kitų teritorijų užtvindymo problemas, kai susidarydavo didelės ledų sangrūdos. Pareigingas, iniciatyvus ir darbštus kolega kilo karjeros laiptais - kurį laiką vadovavo Hidrometeorologijos centrui.

**Mokslas ir mokymas**

1988 metais Kęstutis Švedas, sukaupęs mokslinės ir praktinės darbo bei gyvenimiškos patirties, pradėjo dirbti Lietuvos edukologijos universiteto (tuometinis Vilniaus pedagoginis institutas, vėliau universitetas) Geografijos katedroje.

Per trumpą laiką teko parengti ir dėstyti fundamentinius „Kartografijos“, „Bendrosios geografijos“, „Geomorfologijos“, o vėliau ir „Geografinių atradimų istorijos“ kursus dieninio ir neakivaizdinio skyrių studentams. Intensyvus darbas buvo apvainikuotas - 1989 metais jam suteiktas docento vardas. 2003 metais Kęstutis Švedas išrinktas Bendrosios geografijos katedros vedėju, kuriai sėkmingai vadovavo iki 2008 metų.

Nauji kursai vertė gilintis į dėstomus dalykus - Kęstutis Šve-

das parengė ir išleido metodines knygas, kurių taip trūko studentams ir geografijos mokytojams: „Geografinių atradimų istorija“ (1997), „Kartografinės projekcijos“ (1998). Docentui teko ne tik dėstyti teorinius kursus, bet ir vadovauti mokomosioms topografijos, hidrologijos ir geomorfologijos praktikoms. 1993 metais Geografijos katedra pradėjo ruošti magistrus. Teko rengti naujus kursus - „Geografinių idėjų istorija“ ir „Naujausios geografijos mokslo kryptys“. Be to, Kęstutis Švedas vadovavo studentų kursiniams, bakalauro ir magistro darbams, parašė nemažai recenzijų vadovėliams, mokymo knygoms, dėstomų dalykų programoms, atsiliepimų ginamoms disertacijoms.

Ligi šiol mokslinių tyrimų kryptimi, kaip ir jaunystėje, lieka Lietuvos reljefo geomorfologiniai ir paleogeografiniai tyrimai. Tačiau Kęstutis Švedas vien tik jais neapsiriboja - jis stengiasi populiariai pateikti mokslo žinias. Su bendraautorais ištyręs Kėdainių rajono geografines sąlygas parengė leidinį „Kėdainių kraštas“ (1998). Po metų su tais pačiais autorais parengė stambų leidinį „Žemaičių žemė“ (1999), taip pat „Žymiausi Lietuvos geografai“ (1998), kuriam parašė skyrių apie žymų geomorfologą Antaną Mikalauką. Kartu su bendraautorais 2001 metais išleido vadovą studentams ir mokytojams „Pagrindinės mokyklos geografinio išsilavinimo standartas: teoriniai ir metodiniai aspektai“.

Docentas aktyviai dalyvauja geografų bendruomenės veikloje, jis yra tarpinstitucinės geografijos krypties doktorantūros komisijos narys, Lietuvos geografų draugijos narys, „Annales Geographicae“ redkolegijos narys, daugelio geografijos krypties doktorantūros komisijų narys. Jau daugiau kaip 30 metų nuo studentiško dienų iki šiol Kęstutis Švedas yra entuziastingas choristas. Kaip jis sako, dainavimas atgaivina sielą po įtempto darbo. Koncertinių kelionių metu aplankė apie 20 Europos šalių - ko daugiau reikia geografui! Iš tokių kelionių parsivežami įspūdžiai išlieka ilgam, jie praverčia paskaitose, bendraujant su studentais.

# Vardai ir veidai. Rankinis kraujyje

Ramūnė Motiejūnaitė

Vasario mėnesį LEU komanda „VHC Šviesa“ iškovojo istorinę pergalę – LRT didžiąją rankinio taurę. Todėl norėtume iš arčiau jus supažindinti su geriausiu finalinių rungtynių žaidėju Vaidu Trainavičiumi.

Vaidas yra kilęs iš Druskininkų. Metus mokėsi Vilniaus kolegijoje. Šiuo metu jis yra mūsų universiteto IV kurso studentas. Rankinį V. Trainavičius žaidžia jau 13 metų. Šiuo metu atstovauja mūsų universiteto studentų rinkinei, Lietuvos vyrų rankinio rinkinei ir „VHC Šviesos“ komandai. Jis yra Vilniaus „VHC Šviesa“ komandos kapitonas.

Kai buvo vaikas, Vaidas svajojo žaisti aukščiausioje Lietuvos rankinio lygoje. Taip ir įvyko, bet, žinoma, dabar norai ir tikslai kiti, apie kuriuos jis nutyli.

Pirmą kartą nuėjęs į treniruotę, jau žinojo, kas yra rankinis, nes Vaido giminėje beveik visi vy-

## Trumpai

**Charakterio tipas:** cholerikas.  
**Mėgstamiausia spalva:** salotinė.  
**Mėgstamiausias filmas:** „Įvartis“.  
**Rankininkas - autoritetas:** Nikola Karabatičius.  
**Laisvalaikis:** gamta, sportas, draugai.

rai yra žaidę šį žaidimą. Todėl jam tai buvo ne naujiena.

Paklaustas apie linksmus įvykius Vaidas paminėjo vieną, patį įsimintiniausią, kai komandos draugą paliko kitame mieste: „Buvome sustoję po varžybų paroduoteveje. Grįžome į autobusą ir galvojome, kad visi jau sėdi savo vietose, todėl pajudėjome namo, o vieną žaidėją taip ir palikome.“

Žinoma, Vaidui Trainavičiui, kaip ir kiekvienam sportininkui, įsimintiniausios dienos būna, kai atstovauja Lietuvos rinkinei. Taip pat - kai laimi kokį nors titulą su savo klubu, tai paglosto savimeilę. Žinai, kad eini teisingu keliu ir

**Mėgstamiausias patiekalas, gerimas:** vištiena, gira.  
**Vaidas sau pasilinkėtų:** „Svarbiausia – nepatirti traumų, nesustoti ir siekti aukščiausių rezultatų. Gyvenime viskas ateis tam skirtu laiku. Neperšokus duobės, nesakyk op.“

aplinkiniai draugai tave palaiko“.

Studentiškos dienos Vaidui ir kitiems yra gyvenimo dalis. Jei nestudentauji studijuodamas, tai tas pats kaip nestudijuoji, nes tai būna tik kartą gyvenime, kaip ir daugelis kitų dalykų. Žinoma, studentauti taip pat reikia su protu. Ir galima pasakyti, kad Vaidas studentas, kuris studentauja su protu.

V. Trainavičiui be rankinio patinka stebėti visas sporto šakas, kuriose kovojama.

„VHC Šviesos“ komandos kapitonas yra aplankęs daug šalių. Bet labiausiai jam patiko Italijoje. Šioje šalyje Vaidas praleido dvi



> Vaidas Trainavičius.

savaites, todėl turėjo pakankamai laiko pasižvalgyti. Taip pat čia turėjo galimybę rankinio aikštelėje varžytis su stipriomis komandomis ir tai davė kiekvienam žaidėjui

daug patirties. O aplankyti Vaidas Trainavičius norėtų ne vieną šalį, bet labiausiai vilioja Amerika ir Meksika. Sportininkui įdomi šių šalių kultūra, žmonės.

## Bokso šventė mūsų universitete

Kovo 15 - 18 d. universitete vyko VII-asis tarptautinis jaunimo (iki 18 metų) bokso turnyras, skirtas pirmojo Lietuvos ir mūsų universiteto olimpinio čempiono Dano Pozniako atminimui. Turnyre dešimties svorio kategorijų šiemet kovoję 136 boksininkai iš 19 šalių. Lietuvai atstovavo 20 sportininkų.

Daugiausia apdovanojimų atiteko mūsų šalies boksininkams. Varžybų šeimininkai iškovojo 8 medalius - 1 aukso, 3 sidabro ir 4

bronzos. 3 aukso medalius pelnė ukrainiečiai, du - prancūzai, po vieną - Rusijos, Lenkijos, Slovakijos ir Gruzijos boksininkai. Iš viso apdovanojami įteikti 17 valstybių atstovams.

Vienintelį aukso medalį Lietuvai pelnė Eimantas Stanionis. Čempiono titulą apgynęs E. Stanionis svorio kategorijos iki 64 kg finale taškais 13:7 įveikė ukrainietį Artiomą Soloviovą.



> SSF dekanas A. Vilkas su Dano Pozniako žmona Genute ir dukra Dominyka.

## Studentų futbolo šventė

Agnė Miliškevičiūtė

Kovo 10 d. Vilniaus „Sportimos“ futbolo manieže įvyko Lietuvos studentų futbolo lygos žiemos futbolo turnyras Nepriklausomybės atkūrimo dienai paminėti. Varžybose dalyvavo LEU, VU, VDU, ASU, VGTU, KU, LKKA ir KTU komandos. Šiais metais mūsų šikiams ne itin sekėsi. Laimėjusi trejas rungtynes, varžybose su VU (1:0), VDU (3:1) ir su VGTU (1:0), patyrusi tris pralaimėjimus - su KU

(0:1), LKKA (0:1) ir su KTU (0:1) bei sužaidusi lygiosiomis su ASU (0:0), mūsų universiteto komanda surinko 10 taškų ir liko V vietoje. III vietą iškovojo VU futbolininkai. Iki II vietos iškopė Klaipėdos universiteto komanda, o turnyro čempionais tapo Kauno technologijos universiteto komanda.

Geriausiu LEU komandos žaidėju išrinktas Anatolij Jadevič (SSF, IV k.), kuris pelnė tris įvarčius ir pateko į rezultatyviausiųjų trejetuką.



> LEU vyrų futbolo komanda „Šviesa“.

## Stalo teniso turnyre – įnirtingos kovos

Šarūnas Beivydas

Kovo 7 dieną 19 valandą III bendrabučio salėje vyko įnirtingos LEU stalo teniso turnyro kovos. Turnyre dalyvavo 10 vaikinių bei 4 merginų. Tiesa, merginų grupėje tarpusavyje varžėsi tik trys merginos - Reda Gudelevičiūtė (UMF, IV k.), Justė Gasparavičiūtė (SSF, III k.) bei Agnė Miliškevičiūtė (SSF, IV k.), kadangi ketvirtoji III kurso studentė, LEU stalo teniso rinktinės narė leva Mociūnaitė dėl atitinkamo meistriško varžėsi kartu su vaikinais. Pirmąją vietą merginų grupėje užtikrintai iškovojo Reda Gudelevičiūtė, abi savo varžoves įveikusi rezultatu 3:0. Antroji vieta atiteko Justei Gasparavičiūtei, kuri įveikė trečiojoje vietoje likusią Agnę Miliškevičiūtę.

Vaikinai buvo suskirstyti į du pogrupius ir tarpusavyje varžėsi rato sistema dėl 3 pirmųjų vietų II etape. Turnyre varžėsi net trys

LEU darbuotojai - Vilmantas Juodis, Juozas Astrauskas bei Darius Viškelis. Pirmajame pogrupyje visus įveikęs Darius Viškelis pirmu numeriu pateko į antrąjį etapą. Taip pat su juo iš pirmojo pogrupio į II etapą pateko leva Mociūnaitė (SSF, III k.) bei Justinas Jakšys (FTF, III k.). Iš Antrojo pogrupio, kuriame varžėsi ir 2 LEU darbuotojai - Juozas Astrauskas ir Vilmantas Juodis, į II etapą pateko Jonas Dapkus (SSF, III k.), Laimonas Šiušė (GMF, III k.) bei Arminas Teišerskis (GMF, III k.). II etape 6 turnyro dalyviai varžėsi dėl 4 kelialapių į pusfinalį. Pirmąją vietą šiame etape užtikrintai iškovojo Jonas Dapkus, surinkęs 5 taškus, antras su 4 taškais liko Darius Viškelis, 3 vietą, surinkusi 3 taškus, užėmė leva Mociūnaitė, o paskutinis į pusfinalio traukinį įšoko Justinas Jakšys, surinkęs 2 taškus.

Pirmajame pusfinalyje susitiko Jonas Dapkus bei Justinas Jakšys. Gana lengvai abu setus laimėjęs

Jonas Dapkus pateko į turnyro finalą. Kitame pusfinalyje po įnirtingos kovos pergalę iškovojo leva Mociūnaitė, rezultatu 2:1 atsirevanšavusi Dariui Viškeliui. Finale dėl 3 vietos, išsaugojęs daugiau jėgų, 2:0 pergalę iškovojo Justinas Jakšys. Didžiam finale vyko dviejų grupės draugų - levos bei Jono - kova. Visgi, savo jėgų pranašumą įrodė Jonas Dapkus, tik po atkaklios kovos 2:1 nugalėjęs savo priešininką bei tapęs II stalo teniso turnyro čempionu. Tačiau levai pralaimėjimo kartėlį pasaldino kaip ir tikrajam turnyro čempionui įteiktas pirmojo laipsnio medalis, diplomai bei turnyro nugalėtojo taurė, kadangi dėl išskirtinių sąlygų ji žaidė vaikinių grupėje. Dėl to nuskriausti neliko ir labai sėkmingai turnyre žaidė Darius Viškelis, galutinėje įskaitoje užėmęs III vietą, bei II likęs Justinas Jakšys, kurie taip pat buvo apdovanojami medaliais, diplomais bei LEU simbolika.

## Vėl tapo čempionais

Šarūnas Beivydas

Vasario 12 - kovo 5 dienomis LEU didžiojoje ir mažojoje sporto salėje vyko jau XVII - asis GMF dekanų vyrų krepšinio turnyras, kuriame dėl garbės bei prizų gausos varžėsi 4 komandos: „Tamsa“ (III k., geografija), „Extra - Šampinjoni“ (II - IV k., geografija, baigė), „Inkaras“ (III k., chemija, IV k., geografija), „Diurex“ (I - III k., geografija, III k., technologijų edukologija). Šiame turnyre iš viso žaidė 41 žaidėjas: 29 geografi, 4 chemikai, po 1 iš gamtos bei technologijų edukologijos specialybių, bei „Extra - Šampinjoni“ komandai atstovavę net 6 GMF studijas baigę studentai. Per šį turnyrą buvo sužaista 14 rungtynių, kuriose buvo ir triuškinamų rezultatų, ir atkaklios kovos bei teigiamų ir neigiamų emocijų. Komandos žaidė 2 ratų sistema.

Finale dėl trečiosios vietos susikovė „Inkaras“ bei „Tamsos“ komandos. Po labai atkaklios kovos III vietą užėmė komanda „Inkaras“, rezultatu 49:42 įveikusi IV vietoje likusius „Tamsos“ koman-



> GMF dekanų vyrų krepšinio turnyro čempionai - „Extra-Šampinjoni“

dos žaidėjus. Finale dėl nugalėtojų titulo susigrūmė „Extra-Šampinjoni“ bei „Diurex“ komandos. „Diurex“ komanda ilgai priešinosi labiau patyrusiai „Extra-Šampinjoni“ komandai, tačiau rungtynių pabaigoje pritrūko jėgų ir teko pripažinti varžovų pranašumą rezultatu 87:79.

Nugalėtojų komandoje žaidė: Vilius Kadys - komandos kapitonas, Deimantas Gudelis, Edgaras

Putreika, Artūras Vilkas, Eimantas Gasiūnas, Nerijus Medišauskas, Sigitas Pukėnas, Darius Kavšinas, Mindaugas Drėgva. Geriausiais turnyro žaidėjais buvo išrinkti: Vilius Kadys („Extra-Šampinjoni“), Mindaugas Veckas („Diurex“), Dainius Ambrulevičius („Inkaras“), Arminas Teišerskis („Tamsa“). Pirmą kartą vykusį totalizatoriaus konkursą laimėjo FTF IV kurso studentas Andrius Frankas.

# Nuostabūs augalų pasaulis

## Skelbiamas rašinių ir fotografijų konkursas

Teresė Jokšienė



Augalai! Jie mus lydi visur ir visada. Vos tik gimusius artimieji namuose pasitinka su gėlių puokštėmis. Paaugusius mamos veda pasivaikščioti į sodus, parkus. O vėliau jau patys lekiamie į miškus ir pievas paskui drugelius. Tik vėliau, suaugę, pasidarome solidūs ir dažnai pamirštame augalus. Be reikalo. Senovėje žmonės apsigyvendavo ten, kur vešėjo augalai. Jautė, šalia jų yra saugu ir malonu, lengva susirasti maisto.

Augalai labai tolerantiški. Jie kantriai ištveria mūsų abejingumą, nepagarbą, žinodami, kad sugrįšime pas juos. Ir tikrai. Moks-

lininkai įrodė, kad augalai gali išvalyti aplinkos orą nuo kenksmingų žmogaus sveikatai medžiagų, gali sunaikinti ligas sukeliančius mikroorganizmus, kad jie yra ekologiskiausi oro drėkintuvai ir dar daug kitų naudingų dalykų.

Visi augalai - net patys nuodingiausi - yra naudingi. Bet kai kurie yra naudingesni - veda valgomus vaisius. Žinome, kas dera mūsų soduose. Bet pakalbėkime apie egzotinius, tolimų kraštų augalus, kurie Lietuvoje gali vešėti tik žiemos soduose ir šiltuose kambariuose. Jų vaisiai yra labai neįprastų mums formų, įvairiausių skonių.

Kviečiame pasidalinti savo patirtimi, džiaugsmu, rūpesčiais tuos, kurie jau yra auginę arba dabar augina kambariuose naudingus vaisius vedančius augalus. Jūsų patirtis yra labai įdomi visiems, kurie myli augalus. Atsiųskite savo augintinių nuotraukas, rašykite apie juos rašiniuose, kuriuose galite dalykiškai išdėstyti Jūsų numylėtiniui reikalingas sąlygas. Arba tai gali būti literatūrinis kūrinys, išreiškiantis meilę Jūsų pasirinktam augalui.

Laukiame rašinių ir iš pradėdančiųjų šį darbą. Labai įdomu bus sužinoti Jūsų pasirinkimo motyvus, džiaugsmus ar nusivylimus, kuriuos patirsite vykdydami šį projektą. Patikėkite, ši veikla suteiks

Jums daug teigiamų emocijų.

Laimėsime visi, įsijungę į šį projektą. Daugiau sužinosime apie naudą, kurią mums teikia augalai, pajusime glaudesnę ryšį su mus supančia gyvąja aplinka.

SKELBIAME RAŠINIŲ IR NUOTRAUKŲ KONKURSA „EGZOTINIUS VAISIUS VEDANČIUS AUGALAI“.

Jį organizuoja Lietuvos edukologijos universiteto Gamtos mokslų fakultetas, savaitraštis „Žalioji pasaulis“, portalas „Grynas“, svetainė BonsaiVilnius.lt.

Gali dalyvauti studentai, moksleiviai, jiems pagelbėti gali jų šeimos nariai.

Rašinių apimtis turi būti iki 3000 spaudos ženklų. Jis gali būti iliustruotas pačių autorių nuotraukomis. Rašiniai konkursui pateikiami TXT, RTF, DOC formato failais. Siunčiami elektroniniu paštu konkursas@bonsaivilnius.lt iki 2012 m. gegužės 1 d.

Konkurso nugalėtojais paskelbiami ne vėliau kaip iki 2012 m. gegužės 14 dienos organizatoriaus svetainėje ir/arba žurnale (Lietuvos edukologijos universitetas, savaitraštis „Žalioji pasaulis“, portalas „Grynas“, svetainė BonsaiVilnius.lt).

Geriausių rašinių autoriai kviečiami į Augalų žvadienio šventę Lietuvos edukologijos universiteto Gamtos mokslų fakultete 2012 m. gegužės 18 dieną.



> Visi augalai - net patys nuodingiausi - yra naudingi.



## Aurimo Novikovo „Nemiegantys“ pratęsė Valstybinio jaunimo teatro ir leidyklos „Edukologija“ bendradarbiavimą



Valstybinio jaunimo teatro Mažonoje salėje įvyko Aurimo Novikovo trumposios prozos knygos „Nemiegantys“ pristatymas, kuriuo pradėta leidyklos „Edukologija“ nauja knygų serija „Jaunųjų rašytojų proza“ ir pratęstas Valstybinio jaunimo teatro ir leidyklos bendradarbiavimas, leidžiant ir pristatant plačiai visuomenei jaunųjų kūrėjų poezijos ir prozos knygas teatro patalpose. Šį kartą knygos pristatyme dalyvavo ir knygos ištraukas skaitė Valstybinio jaunimo teatro aktorius Sergejus Ivanovas.

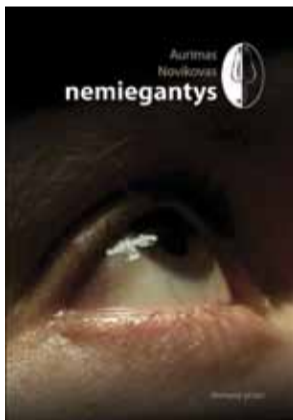
Aurimo Novikovo knygą sudaro keturiolika novelių. A. Novikovo kūryboje susisieja meilės, jaunystės, santykių su savimi ir aplinkiniais, savo vietos šiame pasaulyje paieškų temos, praturtintos geros muzikos doze. Bytnių, hipių judėjimai, roko, bliuzo muzikos klasika, bitlomanija - visa tai turi įtakos A. Novikovo kūrybai. Tačiau

jaunasis autorius ieško savo kelio, kūriniuose prabyla apie jam svarbias ir skaudžias problemas.

Pasak rašytojos Gintarės Adomaitytės, Aurimas Novikovas nuosekliai dirbantis literatas. Literatūros pasaulyje jis tikrai neatsitiktinis žmogus. „Tai liudija“ publikacijos „Pašvaistėje“, „Nemune“, „Literatūroje ir mene“, bet ne tik jos. Aurimas Novikovas nėra užsidaręs vien savo rate. Jis - nuolatinis literatūros renginių dalyvis, dėmesingas kultūros kuo plačiausia prasme vyksmui.

Trumposios prozos knygos „Nemiegantys“ pristatymo metu kūrinių ištraukas skaitė aktorius Sergejus Ivanovas ir pats knygos autorius. Renginyje dalyvavo rašytoja Gintarė Adomaitytė, filosofas, žurnalistas, vertėjas, žurnalo „Naujoji Romuva“ vyr. redaktorius Andrius Konickis.

„Mūsų leidykla pradeda leisti dvi serijas jaunųjų kūrėjų knygų - „Jaunųjų rašytojų poezija“ ir „Jaunųjų rašytojų proza“. Šiomis serijomis mes siekiame pristatyti



jaunus, dar neatrastus autorius arba tuos, kurie savo terpėje, rate yra puikiai žinomi ir pripažinti, tačiau neturi galimybės išleisti knygos (-ų). Mes ėmėmės savotiškos misijos „ištraukti į dienos šviesą“ jaunuosius kūrėjus, padraštinti juos, suteikti jiems galimybę rašyti ir realizuoti save. Atrinkti jaunuosius kūrėjus, vertus knygos, leidyklai padeda rašytojai, poetai, literatūrinių sambūrių iniciatoriai, VU ir LEU dėstytojai ir kt. Serijas vienijantys aspektai - knygelių formatai, stilius bei serijos ženklas - juodai baltas pumpuras, simbolizuojantis besiskleidžiančius literatūrinius „žiedus“, kurių kiekvienas - savitas, spalvingas“, sako leidyklos „Edukologija“ direktorius Jonas Balčiūnas.

„Aurimo Novikovo knygos pristatymas žymi ne tik naujos knygų serijos, bet ir gražų leidyklos „Edukologija“ ir „Jaunimo teatro“ bendradarbiavimo tęsinį. Stengsimės, kad visi pristatymai būtų originalūs, skirtingi, atspindintys knygų autorių stilių, eilėraščių ar prozos kūrinių turinį, formą. Eilėraščius „miksuosime“ su muzika, klausysimės džiazo, gal net repo, gal bandysime pagal eiles piešti

ar vaidinti, įtrauksime į veiksmą žiūrovus, klausytojus. Stengsimės, kad būtų įdomu ir įsimintina“, - teigia leidyklos „Edukologija“ vadybininkė Kristina Noreikienė.

„Tai jau antras knygos pristatymas mūsų teatre, bendradarbiaujant su leidykla „Edukologija“. Į pirmąjį susirinko daugiau kaip 60 žmonių. Tuomet teatralizuotą knygos pristatymą sukūrė aktorė Janina Matekonytė-Antanėlienė ir jos auklėtiniai iš Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos. Džiaugiuosi, kad renginiuose noriai dalyvauja mūsų aktoriai. Šį kartą Sergejus Ivanovas - vienas geriausių Valstybinio jaunimo teatro aktorių - mielai sutiko savo įtemptoje dienotvarkėje rasti laiko ir paskaityti jaunojo rašytojo prozą. Panašu, kad užmegzti gražūs santykiai tarp menininkų“ - sako Valstybinio jaunimo teatro Literatūrinės dalies vedėja Gintė Pranckūnaitė.

### Daugiau informacijos:

Gintė Pranckūnaitė, Valstybinio jaunimo teatro Literatūrinės dalies vedėja, tel. (8 5) 262 9963, el. paštas ginte@jaunimoteatras.lt

Kristina Noreikienė, leidyklos „Edukologija“ redaktorė / vadybininkė, tel. (8 5) 233 0416, el. paštas kristina.noreikiene@vpu.lt

edukologija  
LEIDYKLA



LIETUOVOS EDUKOLOGIJOS UNIVERSITETAS

Akademinės bendruomenės nariai,

GAVĖNIA - TAI PASIRUOŠIMO, SUSITELKIMO IR NUŠVITIMO LAIKAS, KAI ŽMOGAUS DVASIA RUOŠIASI PRIIMTI PRISIKELUSIŲ JEZŲ.

„Grįžimu ir atsidavimu būsite išgelbėti, ramybė ir pasitikėjimas yra jūsų jėga.“ Viešpats Jūsų laukia, kad parodytų Jums malonę, Jūs pakilsite ir jums bus atleista, nes Viešpats yra teisingumo ir meilės Dievas. Palaiminti visi, kurie pasitikėdami Jo laukiate!  
(Iz. 30, 15.18)

KVIEČIAME ŠVĘSTI SAVO ŠIRDYSE ŠĮ LAIKĄ...

Pagarbiai: LEU Akademinės Sielovados stotelės bendruomenė.

### Dingo:

Rūtos Drugilaitės,  
Jakaterinos Ragazo  
studento pažymėjimai.

ŠIESA  
Lietuvos edukologijos universiteto laikraštis  
leidžiamas nuo 1992 metų

Registracijos numeris: SL 749  
„Šviesos“ redakcija.  
Studentų g. 39,  
LEU centriniai rūmai, 511 kab.,  
tel. 852 736 967,  
el. paštas: rvis@vpu.lt

Redaktorius  
Juozas Skomskis  
mob.: 86 98 33 971,  
el. paštas: juozas.skomskis@vpu.lt

Dizainas: Tomas Razmus

Spausdino UAB „Lodvila“,  
Sėlių g. 3A, LT-08125  
Vilnius, Lietuva  
www.lodvila.lt

Tiražas 1000 egz.